

STANDARDI PROFESIONALNOG KONFERENCIJSKOG PREVOĐENJA

Svi izrazi koji se upotrebljavaju u tekstu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Simultano prevođenje

Simultano prevođenje može se odvijati na mjestu održavanja skupa ili na daljinu.

Zbog zahtjevnosti posla i visoke razine koncentracije u kabini za simultano prevođenje u pravilu radi tim od najmanje dvoje profesionalnih simultanih prevoditelja koji se redovito izmjenjuju.

Ako prevođenje traje najdulje jedan (1) sat, članovi društva iznimno mogu u kabini simultano prevoditi sami.

U slučaju prevođenja na daljinu kada prevoditelji rade s različitim izmještenih lokacija, da bi se prevođenje moglo odvijati unatoč mogućim tehničkim poteškoćama na jednoj od lokacija, prevoditeljski tim mora se sastojati od najmanje dvoje profesionalnih prevoditelja, bez obzira na trajanje angažmana..

Kabina za simultano prevođenje mora biti postavljena u dvorani tako da prevoditelji iz nje mogu izravno vidjeti govornike i platno s prezentacijama ili mora biti opremljena ekranima koji prikazuju govornike i platno s prezentacijama. Najbolja moguća čujnost i vidljivost govornika i prezentacija moraju biti osigurane i u slučaju svih oblika prevođenja ili sudjelovanja govornika na daljinu.

Konsekutivno prevođenje

Za konsekutivno se prevođenje u pravilu angažiraju dva prevoditelja. Iznimno, za poslove u trajanju od najviše tri sata može se angažirati jedan prevoditelj.

Kod konsekutivnog prevođenja na daljinu potrebno je osigurati čujnost i vidljivost govornika i prezentacija kao i u slučaju simultanog prevođenja na daljinu.

Šaptano prevođenje (*chuchotage*)

Šaptano prevođenje uglavnom se primjenjuje na vrlo kratkim skupovima ili dijelovima skupa za jednog ili dva sudionika. Zbog otežanih uvjeta rada i povećane razine buke koja ometa druge sudionike nije primjereno za duže skupove ni za cjelodnevne skupove.

Broj prevoditelja ovisi o situaciji, a za svaki skup koji traje duže od jednog sata potrebna su dva prevoditelja.

Prevođenje na daljinu

Ako nije moguće organizirati rad iz standardne prevoditeljske kabine izravno na mjestu održavanja skupa te je stoga nužno organizirati simultano prevođenje s izmještene lokacije, članovi Društva rade iz profesionalnog centra (eng. interpreting hub) koji nudi tehničku podršku i ostale radne uvjete (čujnost i vidljivost govornika i prezentacija) najsličnije standardnoj kabini.

Ako zbog ekstremnih kriznih uvjeta koji onemogućavaju boravak prevoditelja u istome prostoru nije moguće organizirati rad prevoditeljskog tima iz prevoditeljskog centra, članovi Društva iznimno rade iz vlastitog prostora, međusobno fizički odvojeni, ali pritom ne preuzimaju odgovornost za moguće tehničke poteškoće koje mogu uzrokovati pad kvalitete, prekid ili izostanak usluge prevođenja.

U slučaju svih oblika prevođenja ili sudjelovanja govornika na daljinu članovi Društva dužni su unaprijed od organizatora zahtijevati uvjete u pogledu brojnosti prevoditeljske ekipe, radnog vremena, opreme, kabina, vidljivosti govornika i dokumenata, čujnosti govornika i zaštite sluha prevoditelja, prisutnosti tehničkog osoblja, mogućnosti komunikacije s drugim prevoditeljima, tehničkim osobljem i organizatorom skupa te naknade za snimanje i odricanja od odgovornosti za tehničke poteškoće.

Profesionalno sjedište

Profesionalnim sjedištem člana Društva smatra se adresa koju je član prijavio i koja je objavljena na službenim stranicama HDKP-a.

Prevoditelj može imati samo jedno profesionalno sjedište koje je osnova za obračun putnih troškova u slučaju rada izvan sjedišta. Profesionalno sjedište može se mijenjati tek nakon isteka šest (6) mjeseci od zadnje promjene.

Radni dan

Osnovna obračunska jedinica rada konferencijskih prevoditelja jest jedan prevoditeljski dan, što obuhvaća šest (6) sati, počevši od početka skupa na kojem se prevodi do njegova kraja, bez obzira na to koliko je vremena stvarno utrošeno na prevođenje. Prevoditeljima se u tom vremenu mora omogućiti stanica za objed u trajanju od najmanje jednog (1) sata. U radno vrijeme ulaze i svi prekidi rada osim stanke za objed, što je vrijeme predviđeno za odmor prevoditelja.

Ako se skup održava izvan mjesta njihova profesionalnog sjedišta, prevoditeljima pripada puni honorar za sve dane trajanja skupa.

Svaki započeti radni sat po isteku šestosatnog radnog vremena smatra se prekovremenim radom i naplaćuje se bar 30 % skuplje od redovnog radnog sata.

Ako se unaprijed zna da će radno vrijeme biti znatno dulje od šest sati, članovi će Društva nastojati

ugovoriti rad u pojačanim ekipama (tri prevoditelja po kabini), a u tom slučaju svi prevoditelji imaju pravo na puni honorar.

Iznimno, ako radni dan traje manje od tri (3) sata, a mjesto obavljanja posla nalazi se u poslovnom sjedištu prevoditelja, može se obračunati umanjeni honorar.

Ako prevoditelji rade izmješteno, bilo zajedno iz prevoditeljskog centra ili svatko iz vlastitog prostora, radni dan za tim od dvoje prevoditelja traje četiri (4) sata uz polusatnu pauzu. Ako angažman traje između četiri (4) i šest (6) sati, tim se mora sastojati od troje prevoditelja. Poslovi dulji od šest (6) sati zahtijevaju angažiranje dva tima od po dvoje prevoditelja.

Ugovaranje

Prevoditelji slobodno ugovaraju poslove s klijentima, uvijek u skladu s ovim Standardima profesionalnog konferencijskog prevođenja i Kodeksom profesionalnog ponašanja HDKP-a, štiteći vlastite interese i interese struke.

Radi osiguranja kvalitete prevoditeljskoga rada na fizičkom mjestu održavanja skupa članovi Društva zahtijevat će od organizatora zadovoljavajuće uvjete rada, primjerice odgovarajuće kabine s odgovarajućom opremom, osvjetljenjem i ventilacijom, vidljivost (govornika, projekcijskog platna i sl.), čujnost, potrebnu udobnost itd.

Članovi Društva zahtijevat će pravodobnu dostavu pisanog materijala i svu potrebnu stručnu pomoć organizatora. To posebno vrijedi za pravodobnu dostavu tekstova koji će se čitati na skupu.

Ugovori i ponude sadržavaju odredbe o:

- obračunskoj jedinici
- troškovima i uvjetima putovanja i smještaja
- naknadi za dan(e) putovanja i propuštene poslovne prilike (oportunitetni trošak)
- pravu na naplatu otkaznine u slučaju naknadnog otkaza pismeno prihvaćene ponude
- obvezi pravovremene dostave materijala za pripremu prevoditelja za tematiku skupa
- obvezi čuvanja povjerljivosti dobivenih podataka, informacija i materijala
- naknadi za snimanje prijevoda
- simultanom prevođenju filmova i audiovizualnih materijala.

U slučaju svih oblika prevođenja ili sudjelovanja govornika na daljinu, osim gore navedenog, ugovori i ponude sadržavaju i odredbe o:

- trajanju radnog dana, tj. prevođenja i stanke
- broju prevoditelja po jezičnom timu i njihovu razmještaju (u istom prostoru ili razdvojeni)
- nazivu platforme i lokaciji prevoditelja (prevoditeljski centar ili, u ekstremnim slučajevima, vlastiti prostor)
- odricanju od odgovornosti prevoditelja za tehničke poteškoće koje utječu na kvalitetu prijevoda, kvalitetu zvučnog i vizualnog signala, kvalitetu internetske veze, neovlašteni pristup podacima, gubitak podataka, prislušivanje i presretanje (eng. disclaimer)
- pravu prevoditelja na obustavu prevođenja u slučaju nekvalitetnog ili nerazumljivog zvučnog ili vizualnog signala

- odgovornosti za oštećenje zdravlja prevoditelja
- eventualnom pristanku na snimanje prijevoda i utvrđivanju naknade za snimanje
- eventualnom pristanku na javno emitiranje prijevoda putem interneta ili medija.

Kada se radi izvan sjedišta, ako je trajanje skupa takvo da se prevoditelj nakon izvršenog prevođenja ne može vratiti u svoje poslovno sjedište do ponoći ili ako skup traje više dana, prevoditelj je dužan tražiti i unaprijed dogovoriti povrat putnih troškova i osiguranje smještaja u jednokrevetnoj sobi s punim pansionom ili dnevnicom.

Članovi Društva dužni su prevoditi audiovizualne materijale koji se prikazuju na skupu samo ako im se unaprijed dostavi popratni tekst.

Ako organizator želi snimati prijevod, mora prethodno dobiti suglasnost prevoditelja, kojima se tada honorar uvećava za najmanje 20 %.

Otkazivanje

Prihvaćeni posao smatra se ugovornom obvezom. Ako prevoditelj iz opravdanog razloga mora odustati od angažmana, dužan je pravovremeno predložiti odgovarajuću i klijentu prihvatljivu zamjenu i o tome obavijestiti klijenta.

Ako zamjena podrazumijeva dodatne troškove (putovanje, smještaj), njih treba nadoknaditi prevoditelj koji je odustao od posla.

*Rad u skladu sa standardima profesionalnog konferencijskog prevođenja jamstvo je da će poruka koju govornik želi prenijeti publici biti prenesena točno i u cijelosti.
Profesionalni prevoditelji i priprema za prevođenje bitni su preduvjeti za kvalitetan prijevod, a time i za uspjeh sastanka ili konferencije.*

Usvojeno na sjednici Skupštine HDKP-a u Zagrebu 17. veljače 2023. godine